

21а

и· и рожденна· и ичимъ-
же не разлиучитъ съ· ра-
звѣ неходъмъ· обыште
бо тѣнѣ вѣкѣство· и вѣкѣ-
скааго иестъства съонства
свои же комоужъдо· оцию
оуьство а сноу сновьство·
а стоуомоу дхѹ неходъ·
не бо ии оци въ сна ии
въ дхѹ прѣмѣкоуиетъ
са· ии снѣ въ оца ии въ
дхѹ· ии дхѹ въ сна ии
въ оца· бес подвига бо
сѹть съонства· ба оу-
бо въ иестину вѣроуож
тѣнѣ коежъдо особъ ра-
зумѣваю и парн-
цаюмо· бѣ бо съвѣрше-
нъ оци бѣ съвѣршенъ снѣ·
бѣ съвѣршенъ и
стѣнѣ дхѹ· иъ не тѣнѣ
возди· иединъ бо бѣ· и-
мыже и иедину вѣкѣ-
ство въ тѣхъ лицихъ
съпреносжштыны·
иестъствы отъпр-
таюи· ии образомъ·
идеже бо и оци тоу идѣ-
же и снѣ и дхѹ· и идѣже

21б

и дхѹ идѣже оци и снѣ· и
съпроста решти тронци
кланяж са въ иедини-
ци и иединииници въ тро-
ни· иединииници тѣ-
совынѣ· и тронци иедино-
суштины· и купыно-
слины· и купыноу-
стыны· и съвѣзнауаль-
нѣ· иедино же исповѣ-
даж стыга тронца вѣкѣ-
ство· иедино вѣкѣство· и-
дино соуштии· иединоу
силу· иединоу властъ·
иедино господство· и-
ди црѣство· тоу иединоу
вѣдѣ пренесосуштоу·
нерожденж· вѣзнауаль-
ноу· нестьзѣданоу· неви-
димоу· неописаноу·
недомыслимоу· неоу-
ставимоу· непрѣмѣни-
ноу· нестьвратимоу· ве-
стъмѣртимоу· беспагоу-
вноу· беспрастимоу·
всемоу творитвноу
и съдѣржательноу· и
промысленоу· ибоу и
земли и морю· и всѣмъ

21с

таже въ ииխъ· виин-
мыиихъ и невиинмыи-
хъ отъ неиытия всл-
та прѣвѣдѣшоу· вероу-
ж не сжшта сжшти
зълоу иикоюмоуждо·
или црѣства· или везъ
науала или само сѧ съ-
ставльше· или отъ ба-
бывтьше· ии отъ дѣло-
то ие· и лжкавааго отъ
лѣностн· въшьдъ въ ии
а не творуеж· по обра-
зоу вжнж· сътворишиоу-
оумоу иего съзъданъ
бы улкъ· ржкъше само-
властииъ оуньшие ли
или горьшие· изволи-
ние самохотнж изви-
рига· и на то оустримла-
та сѧ ဇавистнж оубо
и прѣльстнж днаво-
лиеж· прѣльштеныи
на прѣстажпъ даны-
та иемоу· вжъскыи
заповѣди· оустримин-
въ сѧ коупыно прѣко-
гатыниа славы и по-
роудыниа жижен и-

21д

згънанъ бы съмърти
и тъли· подъпадъ· и
рабъ отъстоупынкоу
тавлъ сѧ· ии того не прѣ-
зърѣкъ творицъ бѣ слово
томима· множество
же ради улколжениа и-
зволиевъ хотѣнниемъ
оца и стааго дхя· свое о-
бновиити зъданніе· о-
тъ бѣкъ гадръ· отъ ии-
хъже не отъстоуши съ-
шьдъ· и дѣвнукыиа
прѣунестыиа· акы во-
жъскыиа сѣміа въшьдъ
и палъть въдшеноу дон-
шемъ словесынож и разоу-
миноу же не прѣже съ-
ставлены приимиъ·
пронде бѣ въпальште-
нъ· родиевтыи сѧ ненз-
дреуенънѣ· и дѣвнукъ
родиевьшаиа съхрани-
въ· ненстылѣнж· не изв-
моута ии сълыгнна·
ии съврата подънимъ·
ии прѣбывть иже вѣ·
бысть иже не вѣ· при-
нимъ рабини образъ· и-

22а

стинож а не матежъмъ
въсмъжъски развѣгътъ
хътъ. намъ съподобълъ сѧ.
въкуна во того же и ма-
логодъна. зъдана и не-
зъдана. страстьна и
бесстрастьна. съмъртъ-
на и бесъмъртъна. ба-
тогожде и улка. не и-
ногъти и ини. идн-
ногъ и того же. прѣже
плѣти и по плѣти. и-
дногъ стъложено съвъ-
ство. тогожде въ дво-
ж съвѣршеноу иестъ-
ствоу. и въ дъвоемъ
иестъствѣ хотѣнн
и дѣнствѣ къ съвѣ по
въсобиленнѣ съидн-
ненома. непрѣмѣнъ-
но и несъблъано разоу-
мѣваюма. тогожде
саможотнѣ хотѧща
и дѣнствоужшта уло-
вѣкъската акы улкъ.
не во иестъствѣнны
ноуждлии. подъле-
ждаше хотѧ во родн
сѧ. хотѧ алъка. хотѧ

22б

жада. хотѧ троужда сѧ.
хотѧ вонаше сѧ. хотѧ
оумъре. въ иестину и
не матежъмъ. всѧ иестъ-
ствѣнна. и безаудоръ-
нныа страсти улвѣсътво.
бесстрасти проплатъ
же и съмъртъ въкоу-
си. безгрѣшънин и въ-
скрѣкоу въ своен
иеноу плачъти не вида-
въши иестълѣннна. уло-
вѣкъскоя сѫштие бе-
с тъла сътвори въ и бе-
съмъртъти въскрѣси и
на ибса съ съвож възне-
съ посади о десноу оцда-
приндеять же пакы въ
славѣ сѫдитъ живы-
нитъ и мъртвынитъ.
нимъже обрадомъ въ-
зидѣ съ своемъ плачъ-
ж гавнть сѧ проводъ-
шилии иго. и отъда-
га комоужъдо по дѣло-
мъ иго. въскрѣсноу-
ть во мъртви и въсътат-
нжть соуштии въ грѣ-
вѣхъ. и блгага сътвор-

22c

рьшени съ правож в'єроіж.
ндоутъ в'є жиӡни в'єу-
ноуж. а зъла сътворьше-
н и в'єроу пр'єовид'євъ-
ше в'є в'єуноуж лоукж.
къ семоу юдиномоу крь-
штенне. испов'єдан
водж и дхомъ. и пакы
породъно и оунштага о-
тъ нєунстоты дшьны-
та и пльтиныа. пристоу-
паж къ пр'єунстынмъ
таниамъ. и в'єроуа
в'є нєтниоу соушта Т'є-
ло и кръвъ настъ радн в'є-
пльтивъшааго са слов-
есе вжніа. и давъша
и в'єрынынмъ. на гаде-
ниe и пнтие в'є оставле-
ниe гр'єхомъ. прнємлж
же вса црквнаа пр'єда-
ниа іаже и нєпнсанн-
га ц'єлоуж и покланя-
ж са пр'єунстоомоу обра-
зоу ул'єскоугоумоу ко-
жъствомъ и вывъшоу
нєпр'єложконо якоже и
помазавъше в'єрој по-
мышинаа и внднаа пль-

22d

тиж гавльша са ба и съ уло-
в'єкы пожиевъша. и ви-
димож пльтиж мои съ-
пасенне оустронвъша.
покланяж са др'євоу чъ-
стънааго креста. об'єше-
нааго на немъ пльтиж
га. и въсемоу образоу
жнвотворьнааго креста.
стънамъ съсоудо-
мъ чнстынмъ же и
вжбстъвъннмъ ли-
стомъ. и црквамъ и
стънамъ кннгами и-
зволивъшааго настъ
радн в'є ржкотворены-
нхъ положити. и сво-
иа божъската словеса в'є пль-
тинаа написати улко-
лжнв'є повел'євъша. по-
кланяж са и чътоу и обра-
зоу стъпа вцда и въсеми
чъстыннмъ вжніи ра-
бъ образомъ покланя-
иенааго честъствомъ.
ба лжбъве радн. дшьн'є-
и оун в'єздинка къ пър-
вообразъннмъ обра-
зомъ. нъ не до шара и

23а

растворъ и писанія оустро-
влага мыслі. покланя-
ж сѧ и уттоу стынхъ всѣ-
хъ моштыи. акы стѣ-
штии и цѣльбъныи дар
отъ ба прннмъша сицѣ
вѣроу ж сицѣ помышлиж.
о семи кръстнхъ сѧ и по то
дѣржкоу сѧ. и вѣсѧ юретн-
кы. и юдиномыслынн-
кы нхъ и вслкого нзволе-
ннія нхъ вѣгаиж и прокли-
наиж и гноушаш сѧ. прн-
нагыи и цѣлоуга стыга и
мирьскыи шестъ стъборъ.
първии же вѣ никен сты-
нхъ тюи стыть и осмин на
десатъ оцѣ. вѣторыи же
вѣ квнстантьннн гра-
дѣ. стынхъ стыта и патн
десатъ оцѣ. третнн же
вѣ ефесѣ прѣже стхъ дѣ-
вож стытоу оцѣ. чутвѣр-
тыи нже вѣ халкндонѣ.
шестн стыть и тюи десатъ
стынхъ оцѣ. стынхъ вѣ
квнстантьннн градѣ.
стыта и шестн десатъ и
патн оцѣ. шестыи па-

23б

кы нже вѣ квнстантьннн
градѣ стыта и семи десатъ
стынхъ оцѣ. прнемилж
же и всѧ вѣкнія ради вла-
годѣти по врѣмена и по
мѣста на нзвѣштенн-
иѣ благовѣрнія. и еуагре-
льскааго житнія. стыни-
равъшата сѧ стыга стъбо-
ры. также и обыштата апль-
ская цркви прнга. и также
отърекоша отърнуоу. и
также проклаша прокли-
наиж. Го : —

Г О стынхъ и мирьскынхъ
шестн стъборѣхъ: —
Първии стъборъ бысть оусле-
леныиа вѣ никен стыши-
дѣшихъ сѧ. тїи. стын-
хъ оцѣ. прн квнстанти-
нѣ великааго цртва. и-
мouжke старѣнишнн вѣ-
шѧ сельвестръ папа римъ-
скыи. интрофанъ квн-
стантина града. але-
ксандръ александровска-
аго. еустафони лѣтно-
хнна. макарнн ероуса-
лийскыи. на арна попа

23с

але́заньдръескааго. ҳоу-
лашта вѣкніє слово. акы
зъданніє и иносѹщь-
на оцио. и такоже вѣк ино-
гда иегда не вѣк славашта.
иегоже извѣргъши про-
кла съ иединомыслыни-
ки иего. сна же иединно-
сжштьна. и съвѣзнауда-
льна оцио. и ба истинна
и творьца всѣхъ право-
вѣрынѣ оуставивъ. о-
брази же и стояж па-
сю. праздновати
намъ. по дѣржимоу-
мѹ обычай: —

Іа Отъ христоса даже и до
първааго. съвора. тїи.
лѣтъ бы. в: —

Въторыи съворъ выстъ
въ кѡнстантии гра-
дѣ. ри стхъ оци. при
федовена великааго
црѣтвѣ. имоуже вѣша
старѣншнн. тишиое-
и але́заньдръескии. дѣр-
жан намѣстые дали-
сово папы рѣмъескаа-
го. и мелетин антно-

23д

хинскыи. и курналь и-
ероусалимъескии. и
григории богословьцъ.
и македония епіскпо-
па кѡнстантии гра-
да. ҳоулашта стын дѹ-
хъ. акы зъданніє ино-
сѹщтьна. оцио и сноу.
иегоже извѣргъ проекла
съ тѣмъже и савелия
и аполинария. стын
же дхъ вѣ соушть. жи-
вотворивъ. и иединосѹ-
штьнѣ оцио и сноу. про-
повѣда привлаживъ
къ положеноуомѹ от
никенскыи оци. съ-
логъ о стеми дѣѣ. иже
господѣствыныи жи-
вотворыныи и прокоие: —

Ів Отъ първааго до въторааго.
лѣтъ. нс. г: —

Третин вѣ ефесе бы първое.
с. стынхъ оци. при црѣтвѣ
малааго федовена. и-
моуже старѣншнны
вѣша. курналь але́зань-
дръескии. дѣржан намѣ-
стнє келестинна папы

24а

ѹнімъскааго· ноѹвеналнї
нєроѹслїмъскын· на не-
сторнїа епіскѡпа кѡн-
стањтнїа града· г лж-
штоу нє соѹштоу вцю·
стоуіж марнїк нъ хри-
стороднїю· и д'вва сїны
и д'вв'к сопьетв'к· юдн-
но соѹште отъ оцїа родн-
въшеи сѧ слово· иного
же отъ марнїа роднвъ-
ша сѧ үлка· по любъви
же съиедннена үлка къ
слову и коупънонме-
нън'к и наричена сїа·
иғоже и҃звъргъ прокла·
юднно же христоса и ба
нашего по съиеднненни-
ю сопьетво· и д'вв' юстъ-
ств'к оустави· тогожде
соѹшта ба· и үлка и стоу-
иж марню и҃зв'ксто и
по истин'к вцю· нїш-
аник же антиохнскы-
и непіскѡпъ по нестор-
ров'к и҃звърженни до-
спѣ и пожаливъ си и-
мъже веж и҃его и҃звър-
женъ бы несторнн· по-

24б

н'мъ прншвдъшана съ
ннмъ епіскѡпы· въ нн-
хъже в'к и феодарнть
курова града· и нва ёде-
сьскын· и҃звърженни
напнса ст҃оуомоу ку-
рнлоу· и мелнноу ефе-
сьскоуомоу епіскѡ-
поу· акы үр'кесъ правн-
ло црквъноу сътворьше-
мъ съборъ· а нже съ ку-
рнломъ то ти չазър'к-
ша· акы везаконъно и
вевненъно· отъ ннхъ-
же вывъше· то и тако о-
тъ ефеса которынн къ
себе разндоша сѧ въсТо-
чыннн же и егупт'к-
не по семъ же подвнза-
ннiemъ црквомъ съмн-
рнша сѧ· на юднноу
мысль· и въстовъннн
о положен'и въ ефес'к
прав'кн в'кру'к· и о и҃зв-
върженни несторов'к
написавъше посъла-
ннє къ алєзандр-
ней посълаш· не-
сторнн же и҃зв'нанъ

24с

бы въ счастье: —

И Отъ третникааго до Четвъртаго. А Егъ. А. Д.: —
Четвъртыи въ халкидо-
нѣ бы. Хл сѣтихъ оць.
Прн маркнановѣ цѣ-
ствѣ. Илюгже вѣша
старѣншн. Лѣвъ папа
Римскыи. Ноуленали-
н Римскыи. Анатолии
Константина града.
На дно скора епскпа
Александровскааго. и на
Егъухна Константи-
на града глштема не
сѹштоу пльть гню и-
днносѹштьноу намъ.
Нъ отъ дѣвож истьствѣ
Съединеніе бы въ-
ше. Иднно же съвѣрше-
но по Съединеніи. и
вжествоу страсти прн-
даштема. также извѣр-
гъ проокла нареуе же съ-
вѣршена въ дѣвовою иствѣ-
ствоу не сълнчнѣ ии
раздѣльнѣ га нашего
исѹсъ христоса. дѣвѣ
же нареоша истьствоѣ

24д

разумомъ разлиниа.
и не разумомъ раздѣла
такоже во дшѣ и тѣло. раз-
лины иста. истьствомъ.
Съединеніа же лицеи.
и иднно лице твораште
прнобъштаєть ся къ дѣ-
ломъ. дшѣ прнiemлюши
пльтьныа страсти. и
отъ того болѣзни. и тѣ-
лову съпострадажштоу.
Тжгамъ и певальмъ дѹ-
шыныи. такоже и
прн христосѣ дѣвѣ оубо и-
стьствѣ. Улкъ же и вжѣ-
и слово иднно же лице
по Съединеніи. нъ дѹ-
ша дѣжть раздѣлені-
ж застогпънци. опи-
саны и въ тѣлеси и стра-
сти прнiemлють. и бо-
лѣзни подѣемлють
да аште и тако Съедин-
еніо слово то оуже ти
и и того тѣуна. томоу
сътворити и творити
и страстьна и описана.
аште и оубо истьство-
мъ страстью слово на

25а

да въ мѣстѣ прніемлѣ-
ть описанніе то вждѣ-
ть и се въ ніемъ. и сего дѣ-
ла а не нальже къ описа-
ноуомоу. и къ стра-
стьноуомоу тѣлоу съ-
іедини сѧ. и вждѣть
сні страстьныи описа-
ніи. аште и не пострада-
да ии описанніе. аште
ли и естьство несъврать-
нъ ие и неописанъ. и ве-
страстнъ любо и въ пль-
ти да вждѣть. сънабѣ-
ждають свои вестра-
стьныи и прѣсъвѣр-
шенныи разоумъ. да ув-
то ие юдѣно иельмаже
и улѣуда дѣшъ не нальже
просто ие въ тѣлеси тѣ-
маже страдже иъ нальже
страстна и есть и кро-
мѣ тѣлесе. аште ли си-
це то и видима вждѣ
и оумьреть и проруен
прніметъ оубо иелко-
же ие тѣлесънои. иъ се-
го оубо не прніа иелма-
же соуштынѣи имат-

25б

отъ ба прніиъши. страд-
жетъ же страстьныи
сніи имоушти на по-
льзоу. съ ииніже и от-
ходнть и неходашти
и с тѣлесе гавѣ и есть же
соуштата въ адѣ дѣшъ
и тѣхъ оубы. ихъже
дѣла и тамо бысть гдѣ-
ни подъходъ. проповѣ-
вѣдавъшоу такоже пе-
тру рече сжштннмъ.
въ тѣмънцн дхомъ
оставленніе. къ сей
же и вѣсен соуть монун-
ми и вждоутъ. а и тѣ-
лесъ не имоуште. страд-
жетъ же просто дѣшъ. а
и страсти иѣсть прні-
мьна. описають же сѧ
оубо разоумомъ быти-
та. описана же нариуе-
ть сѧ въторое. нальже
въ описа тѣлѣи иматъ
жнтии. да тѣлѣи не до-
брѣ творяще иоудаше
прнитъуоу. тако наль-
ти акы първообразнѣ.
не бо оуже вждѣть прн-

25c

тъуа аште и разлунна
не имать прнтьуа бо иестъ
оуказъ· въвѣрома уасТЬ-
ное· уастыныиагъ и по-
довыныиагъ· мы бо уло-
вѣка не имъже прѣже
бы или събы· иъ на оу-
казъ прнтахомъ прн-
тъуоу· иеже салиѣмъ
тѣмъ соуштниемъ сло-
воу прнедииннти са·
къ соуштоуомоу отъ
насъ тѣлоу и николи-
же кромѣ юго не разоу-
мѣти· аште и набѣдн-
ти и· въ съедииниенни
разлунни· такоже ректъ-
ше и простыи улѣкъ· ии
въ уесомъже бо нзмѣсь-
на гавлажть са· свонетва·
не бо ии отъ вндимаа-
го бесъмѣртынаа вндима
и съмѣртына бысть
наша дшѣ· ии бѣ слово
вндимъ или съмѣрты-
ни· а и въ вндимѣ и
бесъмѣртынѣ тѣлеси·
наша же дшѣ· и слове-
се быгъше набѣднть

25d

бо безъ нестатъка· нарн-
цаныиҳъ коежъдо сво-
ие свонетво по нюмоу же
бы коежъдо обыштии
же улѣкъ иже отъ дшѣ и
тѣлесе· и спѣ же отъ бо-
жъетва и отъ улѣкъ Тва
уыто бо нестатъкъ и доу-
ши отълоууеноу имоу-
штии свой жиџнъ га-
ко же быти соуштниж
беспагътиноу и салоше-
стъноу· се бо и гавлажть·
и бесъмѣртыи и беспа-
гѹви· уыто ли тѣлеси
такоже быти тѣлоу
иелоу же и отъдаожте
оуставъ нарнчены и
тѣло· на трои расстрон-
моя ии тѣло иестъетво
съсоудыно силож жиџнъ
ими· ови же не тако-
же подобнть са· иъ га-
ко же +не+ подобнть са· прн-
илють прнтьуоу·
и проказълѣвајть
въ въпросѣхъ· такоже
пакы сиїуное просн-
гание намъ прнтоу-

26а

Чаштемъ о словеси и о оци
съкоупа ради и съприн-
носочштина защираа-
хѹи ны. акы бесовъное
тѣмъ твораштели: —

¶ Отъ чествьртааго до пѧ-
тааго лѣтъ. рв. 6.: —
Платын въ кѡнстанти-
ни градѣ бысть. рѣ.
стѣнхъ оци. при оусты-
наніѣ великааго цѣ-
саарѣствѣ. и мѹже вѣ-
ша старѣншины. апо-
линарн алеѢандрѣ-
скын. дѣржан налиѣ-
стнє еутуխна иероу-
санмиескааго. и домъ
аньтнохнискын. еу-
тухн кѡнстанти-
ни града. дѣржан на-
лиѣстнє еунгнаніа
папы римескааго.
на орнгена и на прѣ-
натшага тогдѣ неусты-
вага оуценія. дуди-
ма и еуагрнга. иже
прѣждѣ словлахѹ
въ тон ереси. и на поло-
женыиа отъ инхъ гла-

26б

внѣни. въ инхъже бла-
домахѹ прѣждѣство-
рены дѣша тѣлесъ. отъ и-
линиескынхъ соуште оу-
ченіи. и пакы въдш-
еніе. славаште коньцъ
же вѣджашть мѣцѣ и
тѣлесъмиа нашими не
вѣстати тѣмъжде на
вѣстание. и вѣсомъ
на първи оустрон въ-
зити. и породоу ина-
ко съкацаижште и ии
вывѣшоу ии вѣдоу-
штоу. отъ ба чоувъ-
ственоу породж. ии
въ пѧти създана а-
дама же до многа вѣ-
менн множанша та-
гаахѹ сѧ. на мѣного
же простирало. и
многы црквиинки
гжбашта. тъгда обли-
чена проклята выша.
къ семоу же и на феодо-
ра молисочестнискаа-
го оуунтела вывѣша
несторніа иегоже прокла-
ша. и съ виномъ постъ-

26с

ланыиамъ и съ феодориитъ-
мъ. иже на два десяте гла-
вицы стааго курна фе-
одориита же и нвж прнга-
ша. тако же и ѿтъртыи
съборъ. акы проклагъ-
ша несториа: —

¶ Отъ патааго до шестаа-
го. лѣтъ. рѣф. 5: —
Шестыи въ квнстантн-
ии градѣ бы пакы прн
квнстантниѣ прн о-
цн прн оустиннанѣ
цѣн. иемоуже вѣша сТа-
рѣншнны. феофанъ
антнохнскыи. гевр-
гнн квнстантниј
града дѣржан намѣ-
стніе агдаона папы
рѣмьскааго. на феодо-
ра фараньскааго епн-
сквпа. и на онориа ри-
мьскааго. и на курн-
ла алеѣндринскааго.
на сѣргніа же и на пу-
ра. и на паула и петра
квнстантниа гра-
да. бывшемъ епн-
сквпомъ. къ семоу

26д

же и на обновнвъшага
ересь тѣхъ. на макарна
антнохнскааго. и на
стефана оуценнка юмоу.
и на полухронніа дѣтъ-
скааго оумоу. старъца
нариуоуштелигъ. иедино
хотѣннє. и иедино дѣн-
ство о гдн нашеиъ ии-
соусъ христосъ. также про-
клиниъ нареуе дѣкъ хотѣ-
нн. и дѣкъ иестъствъ и
дѣнствъ и о иединомъ съ-
казовати христосъ во-
зѣ нашеиъ. вѣдомо же
да вѣде. тако и иини бы-
ша по либета съборн да
и правна ихъ дѣржн-
иї. аште и не оуставо-
мы. и къ числоу шестн
прнунтажть сѧ. иже въ
анкурѣ. иже въ гагърѣ.
иже въ антохн. и-
же въ лаодикн. иже
въ срѣдьци. иже въ ка-
фаргеннн. син же либ-
стъныи хъ ради пърѣнн-
и. ии црѣлигъ съ иини

27а

с'єд'євъшемъ. ии повелѣ-
въшемъ. дроуѓынми же
и прѣже оустроенна хри-
стянска. цремъ въвъ-
шемъ. син же въсега оуселие-
ныя въша. да и нареко-
ша сѧ оуселиена. илжє
ии повелѣннин црскын-
ми иже въша по всен юн-
мъсц'и властн. съзъва-
ни въша стїтеліе. и іа-
коже въ коемъждо па-
зе же въ шестн събор'е-
хъ сиҳъ о в'єр'и възиска-
ниe въсты. и нарокъ ре-
къше оуставъ оученн-
га ижнесоша. първѹомоу
оуставльшоу иеднносоу-
штьна оцю сна. накаذا
и въ сѣйи дхъ в'єроватн.
вътороуомоу же иедн-
носоуштьна оцю и сноу
и дхоу іаво оуставль-
шоу. съпокланяти сѧ
оуставн. третниемоу
же съвършена о вжѣств'е.
третниемоу же съвършес-
ноу о улѹбств'е. га на-
шего иисоу съ христоса. оу-

27б

ставльшоу иедннога а не дъ-
ва сна оуставн. утвъртоу-
омоу же прѣжде гланн-
га оутвърдинвъшоу. дъв'ѣ
иестъств'е въ ниемъ ӡна-
ти иесъланн'и и нера-
зда'вън'и. гавѣ кес'єдова-
ша. патоуомоу же то и-
зв'єстовавъшоу. по об'є-
ма иестъствома. хот'и-
на же и д'єнствина. и соу-
шта и ӡнаема. гав'ѣ и-
зв'єшта. шестоуомоу
же въс'ехъ съборъ поно-
вльшоу. и изв'єстивъ-
шоу. съвършена и тъ га
нашего иисоу съ христо-
са. въ вжѣств'е и въ улѹ-
ств'е съказа: —

— Янастасиеви отъв'єти. про-
тивоу ианесенъныи мъ и-
моу. отъв'єтомъ. и'и отъ
какынхъ правов'єрънин-
хъ. о разлиуънънхъ гла-
вижнахъ. въпросъ уто
иестъ ӡнаменниe. съвър-
шенааго христнана. ѿв'єт: —
В'єра права. и д'єла благѹ-
стнва. христнанъ бо и и-

27с

стовын домъ христосовъ.
дѣлы блгынин и оузе-
нин. добровѣрьниин
състога сѧ. истиннаага
бо вѣра дѣлы исконша-
ть сѧ. ильже вѣра без дѣ-
лы мъртва есть. такоже
и дѣла без вѣры. да тѣ-
мы подоба въсеж силож.
без блазна хранинти
сѧ иистомъ. отъ неу-
стынхъ дѣлъ. да не и о
насъ речено вѣде. ба-
сповѣдаижть сѧ вѣдоу-
ште а дѣлы сѧ отъмеш-
тоу. тѣмъже рече Г҃ аще
ма къто любитъ слово мо-
и съхранинть и оць мон въ-
злюбитъ и и къ томоу
прндеиъ и обнтель въ
ниемъ сътворниъ. да си-
мъ оубо разоумѣваиъ
тако правож вѣрою и до-
брьниин дѣлы. зиждеть
сѧ дшынин домъ. ти тако
жинветь въ насъ Богъ. въ-
селих во сѧ рече въ инхъ и
похождю. се же гавлата а-
пать глааше. или не разоу-

27д

ибете тако христосъ жи-
веть въ васъ. аште не ун-
ми зѣло исконшенн есTe.
не вѣсть оубо днаеволъ.
иестъ ли ти христосъ влады-
ка оутръ въ оумѣ. или
нѣсть. егда ли та ви-
днть гнѣважшта сѧ.
или клнужшта. или
клѣноужша сѧ. или не-
уиста словеса глжща.
или клевеужша или
шкоужжаишта. или
ненавидашта. и ш-
видашта нѣкого.
или велнужшта
сѧ. и прѣзориба. или
грюхашта сѧ лихъ.
и глоумашта сѧ. или
не молгашта сѧ. и не
съмърти поминажца
и тѣгда разоумѣ тако
нѣсть въ дшн ти иже
та хранинъ. ти тако
оуже акы татъ вълѣзъ
лоукавын акы не соу-
ште вжѣскоуж свѣти-
лов въ срѣн. окрадетъ до-
мъ дшынин ти. и вж-

28а

ДЕТЬ ТИ ПОСЛ'ЕДЬНІАГА
ГОРЬША ПЪРВЫНХъ: —

Із Отъ въторо законія: —
Нынія низдралю Чесо
Гъ бѣ твои проснть отъ
тебе нъ болати сѧ га ба
твоєго и ходи по всѧ пож-
ти иго. и любити и. и
слѹжити Гу бѹ твоє-
моу. отъ всѧ дша тво-
їа: —

Іи Дауніошво: —

Любаштнн га ненави-
днте зълънхъ. хранить
гъ всѧ любаштага иго
и всѧ грѣшънкы погон-
бнть. и яко не хота
възаконю ты иси. не
поживетъ. прѣдъ тобож
лоукавъствован. ии
прѣвѣдоутъ же възако-
нии прѣдъ оунма тво-
ниа и прокон: —

Іо Несаніево: —

Пріближаютъ мн сѧ лю-
днє си. и оустынамн
иа устоутъ. ср҃це же ихъ
далеуетъ отъстотнть отъ
мене. вез оума же устоу-

28б

ть иа. рече же Гъ и мене
днъ днъ иштоутъ. и ра-
зумѣти пожти моя же-
лахть. акы люднє пра-
въдоу стътворившє. и
сoudа ба своєго не оста-
вившє. глѣть гъ. и и-
гда ржцѣ простираете къ
мнѣ. отъвраштоу оун
свон отъ васъ. и аште оу-
можните молитвоу не
пословашај васъ. ржцѣ
бо вашн кръви пълнѣ.
нзмынте сѧ и уисти въ-
дѣте. и отънмиѣте лоу-
кавъствна отъ дшъ ва-
шихъ. на выкиѣте до-
бро творити. възништѣ-
те сжда нзбавнте оби-
дниаго. сoudнте сироу-
оумоу. и оправданте
въдовицю. и придѣте
да стъпъриш сѧ глѣть
гъ: —

І Соломони: —

Мързость гвн пожти раз-
враштенн. прннати же
иемоу въсн непорочнн-
и на пожти. и милостъ-

28с

ми и вѣрдии· оѹчиштаж-
ть сѧ грѣси· страхомъ же
гнѣмъ· оѹкланаѥтъ сѧ
весь отъ зѣла: —

Кѣ Сирахово: —

Не рѣци вѣ́ ма и есть съзь-
далъ· не труѣжиетъ мѣ-
жа грѣшина· вѣслакъ во
гноуеъ вѣзненавидѣ-
гъ· ии рѣци штедро ты
вѣки многы да множь-
ство грѣхъ монхъ оцѣсти-
ть· милость бо и гнѣвъ
оу ииего· и на грѣшиныци-
хъ поуинетъ гнѣвъ ииего·
и по множѣ милости бо-
жин· такоже и много о-
блнчаніе ииего· мѣжкоу
бо по дѣломъ ииего соуди-
ть· и кѣжъдо по дѣломъ
кѣ своимъ обраштеть: —

Отъ апостольскыи хъ за-
повѣдни: —

Христиын сѧ оуко кромѣ
неуистниа да вѣдетъ· вѣ-
з дѣиства на грѣхъ· дроу-
гъ вѣкин· врагъ дніаволь·
принудиинкъ вѣкин и
съпринудиинкъ христо-

28д

сѹи· отълоууенъ отъ сотово-
ны· и отъ вѣсовъ· и отъ прѣ-
льстн ииего унестъ· прѣпо-
добиинъ· воголюбивъ· сїнъ
вѣкин· молга сѧ акы сїнъ
къ оцѣю и гла· оуе нашъ и-
же иеси на ивѣн и прокои-
да ии недостониѣ оца свое-
го нарнцаюштоу· оукоры-
нъ вѣде отъ ииего· акы
пърѣбнца цѣ сїнъ древле· и
иизранль слыша· яко сїнъ
слави оца· а рабъ гна сво-
иего славитъ· да аште а-
зъ рече оцѣ иесимъ то кѣде
ми ие слава· и аште гнѣ ие-
симъ· кѣде ие страхъ мон-
слава бо оцѣмъ прѣподобни-
и сповѣни· и уесть вѣ-

Кѣ дыкамъ страхъ рабин: —

Нусъскааго отъ того иже
и есть о оуе нашъ: —

Зѣлаго во изволеніа· .
благын вѣ оцѣ быти ие-
стъства не имать· ии
иже ие житиимъ оусквѣр-
нилъ сѧ стын· ии съвра-
тьноуомоу нестьвра-
тьноуомоу нестьвра-
тынын· ии оумърщве-

29а

ноуоумоу грѣхы· нестовата жиӡни· ни калатижштоуомоу сѧ въ грѣхъ страстьныиҳъ·
унстын и бестъмъртънын· ни лиҳониыцию
благодатынкъ· ни съпроста въ коемъ любо
зълѣ обрѣтоиеныиһъ·
вндоныи въ всемъ добре· аште бо къто на
са възираја یако и юще
трѣбѹи оунштенна·
и да зълоуіж сво съвѣстъ
непълненъ неунстотъ и лоукавыиҳъ
подъгнѣтъ· ти прѣжде
оунштенна такын-
хъ· и толицѣхъ зъли-
н· къ божниж унстоуомоу
прнлагаетъ сѧ
глїа· оүе нашъ правъдь-
ноуомоу неправъдь-
ныи· и унстоуомоу
неунстын· и оукоръ то
блїде пауе и охомуиини-
и глати· и мѣже свое-
моу зълоу оца ба нарн-
цают оўѣ бо нарокъ· ви-

29б

ноу отъ нєго бывъша-
аго назнаменоуи· да
зълыи оубо съвѣстн-
иј· аште ба оца си на-
рнцаи· то ино ину-
соже иъ свониъ зълѣ-
емъ стадѣншиноу и
винына и сѫшта по-
тажке· иъ иѣстъ ии-
коегоже прновьште-
ниа съвѣтоу къ тѣлѣ· ре-
уе аплѣ· иъ съвѣтъ къ
съвѣтоу присвонть сѧ·
и къ правъдьноуомоу
правъдьнои· и къ доброу-
омоу доброи· и къ не-
тълѣнъноуомоу не-
тълѣнънои· соупроти-
внои же къ съродъноу-
омоу оуто жиӡни-
ство има· не бо може-
ть джѣ добръ плода
зъла творити· да а-
ште оубо тажъкосър-
дѣ сын· یакоже реуе пн-
санни и лѣжа ишта
дѣрзай на молитвоу
сице· то да вѣстъ یако
не небесънааго иъ по-

29c

Дъземънааго тақын
оцъ нарицає. тақоже
и самъ лъжъ и есть . и
въ коемъже състад-
въ наинън лъжн оцъ
быває самъ во грѣхъ
и есть и грѣховъныи
оцъ. сего ради страсть-
нии дшамъ. гнѣва
уда нарицајт са.
и отъстоуپивъи о-
тъ жиџни пагоуѣ-
ныи снъ нарицає-
ть са. хоштеши же
ли лжавааго обра-
за разоумѣтии съон-
ства զавиетъ. ненад-
виетъ. киевета. ве-
личаніе. лихомъ-
ство. състрастъната
похотъ. хотѣславна
недоугъ се есть. и си-
це иниже образъ. сж-
противънааго образ-
зочиетъ са. да иже оу-
бо тақынин нечин-
стотами. дшоу и оу-
калашъ. аште оцъ на-
реуе кын иего послоу-

29d

шаиетъ та॑въ и та॑ко оужи-
чество ииан къ при-
зываижштоуомоу.
сии же есть не иесны-
и. иъ подъземънин.
не во иоси знамен-
и оужинуество. да о-
нъ свое оужинуество
принесиетъ. да зъла-
аго оубо мажка матва
дениелѣже въ зълѣ
и есть. днаволие при-
зываніе есть. отъ-
даленнааго же отъ
зъла. и въ благодѣти
живожштааго. bla-
гааго оцъ гласъ при-
ѣд зоветъ: —

Того же иже къ оулѣ-
пніж поспѣшиинкоу: —
Яште оубо въ ииах хри-
стосово одѣиетъ са. а
иенкоже съ именъм
тѣмъ съразоумѣи-
ть са. да не показа-
иетъ са. въ житии о-
блыгаиетъ ииах тақо-
выи. не во и лъзъи ии
господеви бытии. не-

30а

правъдѣ соѹштоу· и ун-
стотѣ и истинѣ· ии
истовоѹмѹчѹмѹ хри-
стіанѹ· не илю-
ште тѣхъ именъ

кѣ приовьштеніа:—

Күрила іероѹсалимъ-
скааго отъ оглашенї:—

Инкынже наимъ иѣ-
сть оѹспѣхъ христи-
аномъ нарицати
са именъмъ· и дѣло-
мъ не въслѣдовиши-
тельмъ· писано бо иѣ
ште уада авраамата
высте· дѣла авраа-

мъ мла высте творилі:—

Златоѹстааго отъ тѣл-
кованіа юже отъ
матріа:—

Нарнцаіан бо оци ба· и
оставленіе грѣхо-
въ· и моѹцѣ погон-
бліеніе· и правъдѹ·
и осштѣніе· и и҃зва-
вліеніе· и снотвори-
и· и соѹштніе къ иѣ-
днноѹадоѹмѹ
братъство и дѣловъно-

30б

и подданіе· идннѣ-
мъ тѣмъ словомъ испо-
вѣда· не бо и юштыно
нарешти оци ба· не по-
лоѹнвъше въсѣхъ
тѣхъ благынъ· и вы-
вѣше сноу вжніж· и-
лико бо рече дѣломъ ко-
жніемъ воднин соѹ-
ть· ти соѹть снове ко-
жнн· да нарицаіан
оѹбо оци ба· подовънъ
и тако показовати
жнтие· и такоже до-
стоннинъ добродѣ-
ства того жнтия га-
внти са· иикътоже
бо рече не можетъ дѣ-
ма господннома рабо-
тати· и не можете ко-
гѹ работати и мамо-
нѣ+· да не обишино
лижомъдрн са· небо-
нъ отъвѣшта иднно-
ж и рече немоштыно
быти сен ти онон рабо-
тѣ сълоѹнти са· да
не гїн оѹбо тако моѹ-
но· иегда бо овъ грабн-
+ и несытъствоу

30с

ти велить овъ же разда-
гати имѣнне. овъ цѣ-
ломъждроу бытн. овъ
же блогднти. овъ пн-
тати сѧ и пніанж бы-
ти. овъ же алъкати и
въздрожати сѧ. овъ
сквѣрнѣнѣ бесѣдова-
ти. овъ же хвалнти
ба. и овъ прѣзърѣти
сѹштаг. овъ же прн-
гвождену бытн. на-
стоіаштнхъ. овъ ѿу-
днти сѧ мраморнж и
стѣнамъ. и покровомъ.
овъ же то беуствованн.
унстн же лжбомж-
дрн. то тако то о идн-
номъ господнне стѣнн-
деть сѧ. гна же съде⁺ ма-
мону парнуетъ. не сво-
иго ради іестъства. нъ
повинуїжштнхъ сѧ г-
рѣшикъствоу. тако бо
и урѣво аплъ ба парнуетъ.
не отъ сана власте-
льскааго. нъ отъ рабо-
таижштнхъ илю о-
каннна;—

+ несъіѣство

30d

— Того же иеже о алъукѣ:—
Да исправитъ сѧ рече мо-
лнтва моя. акы тѣмь-
танъ прѣдъ тобоиж. въ-
здѣланнє ржкоу мое-
ж жъртва веуернага.
да аште ииуьтоже рж-
цѣ твои имата грабле-
нааго. то добрѣ въпни-
ши. въздрѣланнє ржкоу
моииж речын. огладда-
н оубо ржцѣ си. и испы-
тан о иеж. да аште ии-
уесоже имата грабле-
нааго и неуистааго. то
тѣгда гїн съ оупъва-
ннемъ. да исправитъ
са молнтва моя. аште
ли иен ѿто грабнаи. и-
ли стѣтворнаи отъ отъ-
реуеныиҳъ. то не въ-
пни ии ржкоу възвы-
шан. донѣдѣже зъла
са останешн. аште во
и възможешн възвы-
шати. и попжштенн-
иимъ вожниемъ. то мо-
лнтва ти вѣдѣть акы
гноусъна и стѣпроста не